

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Valmieras novada pašvaldības 2025.gada ____ saistošajiem noteikumiem Nr. ____
 “Valmieras novada pašvaldības līdzdalības budžeta nolikums”

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. Mērķis: Pašvaldību likuma 59. pants nosaka sabiedrības iesaistes pašvaldības darbā veidu – līdzdalības budžetu. Tā mērķis ir veicināt pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju iesaisti teritorijas attīstības jautājumu izlemšanā, ievērojot Pašvaldību likuma prasības un to, ka par līdzdalības budžeta izlietojumu lemj pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāji. Līdzdalības budžeta īstenošanas tiesiskais regulējums noteikts Pašvaldību likuma 59., 60., 61. un 62. pantā. Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 7. punkts pašvaldībām uzliek par pienākumu no 2025. gada gadskārtējā budžetā paredzēt finansējumu līdzdalības budžetam. Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt regulējumu līdzdalības budžeta projektu ideju konkursa organizēšanai, lai veicinātu Valmieras novada iedzīvotāju iesaisti Pašvaldības attīstības jautājumu izlemšanā un veidotu novada iedzīvotāju vajadzībās balstītu kvalitatīvu, labiekārtotu dzīves vidi, publisko ārtelpu, teritoriju un kopienas attīstību, tādējādi izpildot Pašvaldību likuma 59., 60., 61. un 62. pantā noteikto. 1.2. Problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi: Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 7. punkts pašvaldībām uzliek par pienākumu no 2025. gada gadskārtējā budžetā paredzēt finansējumu līdzdalības budžetam. Līdzdalības budžeta īstenošanas tiesiskais regulējums noteikts Pašvaldību likuma 59., 60., 61. un 62. pantā. Nepieciešams izstrādāt saistošos noteikumus, lai reglamentētu līdzdalības budžeta izlietošanas kārtību administratīvajā teritorijā, tostarp paredzot atlases kritērijus, balsošanas kārtību, īstenojamo projektu noteikšanu un citus nosacījumus. 1.3. Pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums Pašvaldību likuma 59., 60., 61. un 62. pants, kur 61.pants paredz saistošo noteikumu izstrādi, kuros nosaka līdzdalības budžeta izlietošanas kārtību Pašvaldībā. 1.4. Ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība

	Saistošos noteikumus nepieciešams izdot, lai reglamentētu līdzdalības budžeta izlietošanas kārtību administratīvajā teritorijā, tostarp paredzot atlases kritērijus, balsošanas kārtību, īstenojamo projektu noteikšanu un citus nosacījumus. 1.5. Ja paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu, pamato tās noteikšanas nepieciešamību un tvērumu Saistošie noteikumi neparedz administratīvo atbildību par saistošo noteikumu pārkāpšanu. Ņemot vērā minēto, paskaidrojuma raksta 1.5. apakšpunkta turpmākajos apakšpunktos ietvertie jautājumi ir neattiecināmi 1.6. Iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības Nav tādu alternatīvu, kas neparedz saistošo noteikumu izstrādi.
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus: Atbilstoši Pašvaldību likuma 59. panta otrajai daļai un likuma "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" 19. pantam Valmieras novada pašvaldības gadskārtējā pašvaldības budžetā paredz finansējumu sabiedrības līdzdalības budžetam vismaz 0,1 procenta apmērā un pakāpeniski palielina līdz 0,5 procentiem no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trim gadiem. Līdzdalības budžeta projektu realizācijai kopējais pieejamais finansējums tiks noteikts gadskārtējā pašvaldības budžetā. Valmieras novada pašvaldības 2025. gada budžetā līdzdalības budžeta projektu ieviešanai paredzētais finansējums 49049,00 EUR, kas atbilst 0,1% no apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas aprēķināti par pēdējiem trim gadiem. 2.1.1. Samazina vai palielina ieņēmumu daļu Neietekmē 2.1.2. Samazina vai palielina izdevumu daļu Palielina izdevumu daļu par 49049,00 EUR 2.1.3. Ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām) Nav plānota ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu un izdevumu daļā, nav plānots samazināt finansējumu citām pozīcijām.

	2.2. Informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6. sadaļu) Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav nepieciešami resursi sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. Sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību Saistošie noteikumi veicinās sabiedrības iesaisti Valmieras novada pašvaldības darbā, sabiedrībai nepieciešamo iniciatīvu īstenošanai tiks rīkots projektu konkurss, kura norisi reglamentēs nolikums. Lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti Valmieras novada pašvaldības darbā un līdzdalību infrastruktūras attīstības jautājumu lemlēmšanā, ievērojot iedzīvotāju intereses, projektu konkursa kritērijiem atbilstošie un sabiedrības balsojuma rezultātā visaugstāko novērtējumu ieguvušie projekti tiks īstenoti par Valmieras novada pašvaldības budžeta līdzekļiem. Ieviešot līdzdalības budžeta projektu konkursu, iedzīvotājiem radīta iespēja ietekmēt apkārtējās vides uzlabojumus, veicināta savstarpējā sadarbība un sabiedrības saliedēšana, saskaņota rīcība kopējam labumam, kā arī nostiprināta piederības sajūta savam novadam. 3.1. Ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība Saistošajiem noteikumiem nav tieša ietekme uz vidi, iedzīvotāji var iesniegt projektus, kuru īstenošanas rezultātā var tikt uzlaboti kādi konkrēti apkārtējās vides apstākļi un tieši ietekmēt, kādus vides uzlabojumus Valmieras novada pašvaldība ievieš. 3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi: 3.3.1. Ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību Saistošajiem noteikumiem nav tieša ietekme uz iedzīvotāju veselību, tomēr iedzīvotāji konkursā var iesniegt projektus, kas paredzēti sabiedrības veselības uzlabošanai. 3.3.2. Nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā Saistošie noteikumi nemainīs ietekmi. 3.3.3. Radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā

	Saistošie noteikumi nemainīs ietekmi. 3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, norādot: 3.4.1. Vai ar saistošajiem noteikumiem tiks veicinātas uzņēmējdarbības aktivitātes, jaunu uzņēmumu veidošanās un esošo uzņēmumu attīstība un izaugsme, kā arī paaugstināta to konkurētspēja Saistošajiem noteikumiem nav tieša ietekme uz uzņēmējdarbības vidi. Valmieras novada pašvaldība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā varēs piesaistīt uzņēmējus konkursā uzvarējušo projektu realizācijai. 3.4.2. Kuri uzņēmēji ir saistošo noteikumu tiesiskā regulējuma mērķgrupa un vai tiesiskais regulējums radīs mērķgrupai jaunas tiesības, uzliks jaunus pienākumus vai nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas, veicinās tiesību realizēšanu, uzlabos pakalpojumu pieejamību u.c. Līdzdalības budžetā apstiprinātās projektu idejas realizē Valmieras novada pašvaldība, ievērojot visus normatīvos aktus attiecībā uz publiskā iepirkuma regulējumu un nodrošinot atbilstību brīvai un godīgai konkurencei. 3.5. Ietekme uz konkurenci – iekļauj aktuālās situācijas aprakstu, situāciju un prognozes tirgū (attiecībā uz saistīto pakalpojumu vai preču pieejamību), paredzēto pasākumu atbilstības izvērtējumu brīvai un godīgai konkurencei Saistošie noteikumi nemainīs ietekmi.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. Institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā Valmieras novada Attīstības pārvalde 4.2. Galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību Projektu iesniegšana un iedzīvotāju balsošana notiks Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas (TAPIS) līdzdalības budžeta informācijas sistēmas modulī, kuru izstrādā VARAM. Iesniegto līdzdalības budžeta projektu ideju atbilstību noteiktajiem kritērijiem, realizācijas iespējamību izvērtē un iedzīvotāju balsošanai nodod konkursa komisija. 4.3. Paredzētās administratīvo procedūru izmaksas: 4.3.1. Saimnieciskās darbības veicējiem Neietekmē 4.3.2. Fiziskajām personām Neietekmē 4.3.3. Nevalstiskā sektora organizācijām

	Neietekmē 4.3.4. Budžeta finansētām institūcijām Nav konstatējams, ka atšķirtos no līdzšinējām izmaksām administratīvajām procedūrām.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	5.1. Pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8., 14., 18., 20. un 22. punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas. 5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.). Saistošo noteikumu izpildē nav paredzēts izveidot jaunas institūcijas vai darba vietas, esošo likvidācija vai reorganizācija. Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Valmieras novada Attīstības pārvaldes, Valmieras novada Centrālās pārvaldes struktūrvienību "Zīmolvedības un sabiedrisko attiecību nodaļa", "Dokumentu pārvaldības un klientu apkalpošanas centrs", Valmieras novada Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pārvaldes un Valmieras novada Apvienību pārvalžu darbinieki amata ietvaros, kā arī Līdzdalības budžeta projektu un iedzīvotāju iniciatīvas projektu vērtēšanas komisija.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. Saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija Saistošo noteikumu izpildei nav paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija. 6.2. Izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2. punktā norādīto) Skatīt 2. punktu.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	7.1. Vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai. 7.2. Samērīguma tests 7.2.1. Vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai Jā 7.2.2. Vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai Nē

	7.2.3. Vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša Jā
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā Saistošo noteikumu izstrādes procesā notikušas konsultācijas ar citām pašvaldībām un atbildīgo nozares ministriju. 8.2. Izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli) Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam, sabiedrības viedokļa noskaidrošanai un priekšlikumu iesniegšanai, saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2025. gada 1.oktobra līdz 2025. gada 16.oktobrim tika publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.valmierasnovads.lv, paredzot iespēju ikvienam interesentam iesniegt savus priekšlikumus un iebildumus par saistošo noteikumu projektu. 8.3. Sabiedrības pārstāvju izteiktie priekšlikumi un iebildumi, norādot, kuri no tiem ņemti vērā <i>Vēl tiks apkopoti</i> 8.4. Par saistošo noteikumu projektu saņemtie viedokļi pēc saistošo noteikumu projekta publicēšanas sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, to apkopojums un izvērtējums (iesniedzēji, vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums) <i>Vēl tiks apkopoti</i> 8.5. No institūcijām saņemtie viedokļi un atzinumi, to apkopojums un izvērtējums (vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums) – gan tādi, kas saņemti, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteiktu pienākumu, gan lūgti pēc pašvaldības iniciatīvas, gan sniegti pēc institūcijas iniciatīvas Nav lūgts sniegt viedokļus un atzinumus. Nav saņemti viedokļi un atzinumi. 8.6. Informācija par cita veida saziņu un konsultācijām, ja tādas bijušas <i>Vēl tiks apkopoti.</i>